

Bevoegdheid en acquis inzake energiefiscaliteit (federaal)

Clara Van Hemelrijck

Studiedag Energie & Fiscaliteit, 18 oktober 2023

Bevoegdheidsverdeling: energie

Federale overheid

- Energietransport
- Beleid rond eindprijzen van energie voor de consument, incl. sociaal prijsbeleid
- **Fiscaliteit (accijnzen en btw)**

Gewesten

- Distributie en lokaal transport van elektriciteit en gas en distributietarieven
- Netwerken voor de distributie van warmte
- Rationeel energiegebruik
- Fiscaliteit (beperkt)

Energiefiscaliteit federaal

- Belastingen op verbruik van energieproducten: exclusief federaal (*non bis in idem*)
  - Omzetting Europese energiebelastingrichtlijn 2003
    - Programmawet 27 december 2004
    - Federale “subsidies” aan fossiele brandstoffen?
      - Verschillen in tarieven tussen producten
      - Specifieke tarieven voor hetzelfde product
      - Vrijstellingen specifiek / intermediair verbruik
-
- 4,69 miljard euro/jaar (2022)
  - 55% van de accijnsinkomsten

1. | **Transportbrandstoffen**

Overzicht huidige tarieven

Programmawet van 27 december 2004:

	Accijnstarief
Diesel	600,1587 euro / 1000 liter
Benzine	600,1587 euro / 1000 liter
CNG / LNG	Vrijstelling van accijnzen

Vrijstellingen en verlaagde tarieven:

→ Professionele diesel

→ Uitzonderingen ETD:

- Landbouw
- Luchtvaart
- Scheepvaart
- Etc.

Recente beleidsbeslissingen

Gelijkschakelen tarieven diesel en benzine

Afbouw professionele diesel

Tijdelijke verlaging accijnstarieven diesel en benzine met cliquet

En ook - vergroening mobiliteit

- Elektrificatie bedrijfswagens vanaf 2026
- Investeringsaftrek

| Wat brengt de toekomst?

Herziening ETD

- Biobrandstoffen voordeliger behandelen?
- Subsidies fossiele brandstoffen volledig / gedeeltelijk afbouwen?

Fiscale hervorming?

2. | Verwarmingsbrandstoffen en elektriciteit

Overzicht huidige tarieven

Programmawet van 27 december 2004:

	Accijnstarief niet-zakelijk	Accijnstarief zakelijk
Elektriciteit	47,48 + 1,9261 euro/MWh	14,21 + 0 /1,9261 euro/MWh (degressief)
Aardgas	8,23 + 0,9978 euro/MWh	0,66 + 0,54/0,9978 euro/MWh (degressief)
Stookolie	17,2564 euro / 1000 l.	17,2564 euro / 1000 l.
Brandhout / pellets, warmtenetten	Geen accijnzen	Geen accijnzen

Vrijstellingen:

- Eigen productie groene stroom
- WKKs
- Metallurgische en mineralogische processen
- Chemische reductie en elektrolyse
- Landbouw, spoor, etc.

Recente beleidsbeslissingen

Accijnshervorming

- Federale heffingen en toeslagen omgezet in accijnzen
- Einde van automatisch doorrekenen kosten op elektriciteitsfactuur
- Oplossing probleem Europese staatsteun (cap 250 000 euro)

Tijdelijke btw-verlaging

- 1/3/2022 – 31/3/2023: Tijdelijke verlaging van de btw op elektriciteit naar 6%
- 1/4/2022 – 31/3/2023: Tijdelijke verlaging van de btw op gas naar 6%

Hervorming fiscaliteit energiefactuur

Hervorming fiscaliteit energiefactuur

- » Permanent verlaagd btw-tarief van 6% btw op gas en elektriciteit;
- » De prijzen van 2021 zijn de referentie voor het bepalen van het accijnstarief;
- » De hervorming bevat een extra beschermingsmechanisme tegen prijsschommelingen, waarbij de accijnzen dalen voor een basispakket wanneer prijzen boven een bepaalde grenswaarde komen.
- » Een accijnssysteem dat het onderscheid maakt tussen basisverbruik en meerverbruik;

Basisverbruik?

- Elektriciteit: 3MWh (3000kWh)
- Gas: 12MWh (12000kWh)

Waarom?

- » Het systeem **vlakt extreme prijsschommelingen af**: accijnzen stijgen (in tegenstelling tot de btw) niet mee wanneer de prijzen stijgen;
- » Het systeem voorziet een stabiele en voorspelbare heffing op de energiefactuur, waarbij de overheid **geen meerinkomsten** heeft bij hoge prijzen. Wanneer de prijzen boven een bepaalde grenswaarde stijgen, dan wordt de btw-winst die hieruit voortvloeit automatisch gecompenseerd in lagere accijnzen;
- » Het systeem **beschermt mensen op een gerichte manier** op momenten dat dat nodig is: er kan een onderscheid worden gemaakt tussen basisverbruik en meerverbruik;
- » Voor **aardgas** is er een bijkomend mechanisme voorzien waarbij de accijnzen stijgen wanneer de prijs onder een bepaald niveau gaat, maar enkel voor het meerverbruik. Zo ondersteunen we de energietransitie.

| **Wat brengt de toekomst?**

Herziening ETD

Ondersteuning energietransitie: taks shift

Vragen?